

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Formål

Formålet med lovforslaget er at indføre en mulighed for at beskytte mindre opfindelser (brugsmødderbeskyttelse). Denne beskyttelsesform, som findes i adskillige industrilande, har hidtil i Danmark været kendt som »brugsmødderbeskyttelse«. For at holde beskyttelsesformen adskilt fra den traditionelle mødderbeskyttelse er det fundet mest hensigtsmæssigt at benytte betegnelsen »brugsmødder«, som svarer til den engelske betegnelse »utility model«, den franske »modèle d'utilité« og den svenske betegnelse i den finske lov »nyttighedsmodell«.

Brugsmødder forbindes traditionelt med visse småopfindelser eller frembringelser, der er karakteriseret ved deres »rumlige« form eller konstruktion. Der findes imidlertid også andre småopfindelser, f.eks. inden for elektronikindustrien og levedsmiddelindustrien, som er beskyttelsesværdige. Den kommercielle udnyttelsestid for brugsmødder vil ofte være forholdsvis kort.

Lovforslaget tager sigte på tekniske frembringelser, som ikke har det niveau i forhold til det kendte – en sådan opfindeshøjde – at de kan patenteres. Mødderbeskyttelse vil heller ikke altid kunne opnås eller være tilstrækkelig, da disse frembringelser indebærer løsninger på tekniske problemer. Mødderbeskyttelse omfatter alene en vares udseende. En brugsmødderbeskyttelse vil således kunne udfylde det tomrum, der eksisterer mellem patent- og mødderbeskyttelse.

I visse tilfælde vil brugsmødderbeskyttelse af en opfindelse være mere hensigtsmæssig end patentering på grund af den uundgåeligt længere behandlingstid og de dermed forbundne omkostninger til registrering af patenter.

Med lovforslaget tilsigtes en hurtig og billig beskyttelse, som samtidig kan udgøre et alternativ eller supplement til patent- og mødderbeskyttelse.

2. Brugsmødderlovgivning i udlandet

Inden for EF findes brugsmødderbeskyttelse i Tyskland, Spanien, Italien, Portugal, Grækenland

og Frankrig, og et lovforslag herom er udarbejdet i Holland og Irland.

Inden for Norden har Finland vedtaget en lov om brugsmødder, som træder i kraft den 1. januar 1992. Ifølge en svensk betænkning fra juli 1991 er der på nuværende tidspunkt ikke behov for at indføre brugsmødderbeskyttelse i Sverige. I Norge findes der heller ikke regler om beskyttelse af brugsmødder.

Af de vigtigste industrilande uden for Europa kan især nævnes Japan, som vedtog den første lov om beskyttelse af brugsmødder i 1905. For få år siden fik Kina sin første patentlov, som også indeholder bestemmelser om beskyttelse af brugsmødder.

De udenlandske brugsmødderlove er meget forskellige, hvad angår beskyttelsesområde, krav til nyhed og opfindeshøjde, beskyttelsens varighed og omfanget af prøvning inden registrering.

Det danske lovforslag er udarbejdet med udgangspunkt i den tyske lovgivning om brugsmødderbeskyttelse (Gebrauchsmusterschutz), der er fra 1891. I Tyskland var brugsmødderbeskyttelsen oprindeligt tænkt som en beskyttelse af egentlige tekniske småopfindelser af håndværksmæssig karakter. Beskyttelsesområdet blev udvidet første gang i 1987, hvor der blev givet adgang til at beskytte elektroniske kredsløb, hvis de udgør en del af et arbejdsredskab eller en brugsgenstand. Beskyttelsesområdet er senere udvidet i 1990, hvorefter kemiske forbindelser og levedsmiddel- og lægemidler kan brugsmødderbeskyttes. Den tyske brugsmødderlov har nu samme emnekreds som patentloven, bortset fra fremgangsmåder, som ikke kan beskyttes efter den tyske lov.

3. Dansk erhvervslivs holdning

På grundlag af en betænkning fra 1966 vedrørende en ny dansk lov om mødder blev mødderloven ændret, således at ikke kun såkaldte smagsmødder, men også praktisk betonedede genstande kunne beskyttes. Man fandt af den grund ikke behov for at supplere med en lovgivning om beskyttelse af brugsmødder som den tyske brugsmødderlov.